

Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013 poz.1235 ze zm.).

A. Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, (Dz.U.2015 poz. 2100 ze zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2016 poz. 2134 ze zm.),
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2013 poz. 909 ze zm.),
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2014 poz. 1446 ze zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013 poz. 1232 ze zm.)
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013 poz. 1235 ze zm.)
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U.1992, Nr 67, poz. 337),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U.2012 poz. 1302),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2014 poz. 1348),
- instrukcji urządzania lasu (Zarz. nr 55 DGLP z dn. 21.11.2011r.)
- zasadach hodowli lasu (Zarz. nr 53 DGLP z dn. 21.11.2011r.)
- instrukcji ochrony lasu (Zarz. nr 57 DGLP z dn. 22.11.2011r.)
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej (Zarz. nr 54 DGLP z dn. 21.11.2011r.)
- wytycznymi narady wstępnej oraz Komisji Założeń Planu (KZP) i Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG).

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych Typów Drzewostanów (TD);

c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikro-siedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie ze wskazaniem *zasad hodowli lasu*.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń *Planu*, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średniego okresu odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Drugim etapem wariantowania *Planu* były terenowe prace urzędniowe, podczas których ustala się granice wyłączeń taksacyjnych, określa elementy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wyłączenia. Podczas prac terenowych:

- przeprowadzono konsultacje między taksatorami a leśniczymi ze szczególnym naciskiem na projektowane wskazania gospodarcze;
- przeprowadzono konsultacje między wykonawcą *Planu* a kierownictwem nadleśnictwa;
- organizowano robocze narady terenowe z udziałem kadry nadleśnictwa, wykonawcy *Planu*, przedstawicieli wydziałów merytorycznych RDLP w Szczecinie w celu wypracowania kierunków postępowania w planowaniu urzędniowym;

- Powołana Komisja do kontroli i odbioru robót przeprowadziła końcowy odbiór prac terenowych, podczas którego w dyskusji na gruncie zdecydowano o przyjęciu jednego z wariantów postępowania proponowanych przez wykonawcę *Planu*.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP;

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych zasad prowadzenia gospodarki leśnej.

Przyjęte rozwiązania z zakresu użytkowania rębego nie zagrażają trwałości i stabilności lasów nadleśnictwa.

Kolejnym etapem wariantowania *Planu* była Narada Techniczno-Gospodarcza, podczas której akceptacji lub korekcie poddano:

- cele perspektywiczne i średniookresowe oraz sposoby ich realizacji dla nadleśnictwa, obrębów leśnych, gospodarstw i poszczególnych drzewostanów;
- podział wg dominujących funkcji lasu oraz podział na gospodarstwa;
- etat użytkowania rębego i orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego oraz sposób użytkowania rębego i rębnie dla poszczególnych gospodarstw;
- zadania z zakresu hodowli lasu: zalesień, odnowień, pielęgnowania upraw i młodników, wprowadzania podszytów oraz melioracji leśnych;
- kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej oraz ubocznego użytkowania lasu i gospodarki łowieckiej.
- prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* jest wypadkową, rozwiązań alternatywnych.

B. Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Prace nad sporządzeniem Planu przebiegały w sposób następujący:

20.05.2014 r. - Zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- Przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Trzciel na lata 2017-2026 wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko.

- Zwołaniu w dniu 23.06.2014 r. o godz. 9.00 w siedzibie Nadleśnictwa Trzciel, ul. Świerczewskiego 18 – posiedzenia Komisji Założeń Planu (KZP).

- Możliwości udziału społeczeństwa w obradach KZP.

- Zaprasza się przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa na posiedzenie KZP.

- Celem KZP jest sformułowanie „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz zakresu projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000”.

23.06.2014 r. - odbyło się posiedzenie Komisji Założeń Planu (uczestniczyło 13 osób). W jej wyniku, na podstawie referatu nadleśniczego oraz koreferatu naczelnika właściwego w sprawach urządzania lasu RDLP w Szczecinie, zostały wypracowane założenia do sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

25.08 - 15.09.2014 r. - Zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- przystąpieniu do opracowania projektu PUL;

- możliwościach zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko;

- sposobie i miejscu składania uwag oraz terminie – 21 dni;

- kto rozpatruje uwagi i wnioski

18.08.2014 r. – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie skierował wniosek (znak sprawy ZU-701429-3/14) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji

wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel.

18.08.2014 r. – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie skierował wniosek (znak sprawy ZU-701429-3/14) do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel.

09.09.2014 r. – Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel (znak sprawy NZ.9022.329.2014.NJ).

19.09.2014 r. - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel (znak sprawy WOOS-I.411.110.2014.RD).

27.02.2015 r. – w wyniku postępowania prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego została zawarta umowa nr EA-2710-1/3/2014 dot. opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

Terenowe prace taksacyjne zostały odebrane w dniach 7 – 8 kwietnia 2016 roku.

30.09.2016 r. – zgodnie § 125 obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- zwołaniu Narady Techniczno-Gospodarczej,
- możliwości udziału społeczeństwa w obradach NTG.

Ogłoszenie zawiera również zaproszenie do udziału w NTG kierowane do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz z organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa.

03.11.2016 r. - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) (uczestniczyło 20 osób). Podczas obrad NTG sformułowany został „Projekt planu urządzenia lasu oraz zaakceptowana została „Prognoza oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000”. Przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco.

18.01.2017 r. - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (pismo znak sprawy ZU-701429-11/14) oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim (pismo znak sprawy ZU-701429-11/14) z prośbą o zaopiniowanie Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko. Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim jak i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pozytywnie zaopiniowali przedstawiony Projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Trzciel wraz z Prognozą Oddziaływania na Środowisko.

05.01.-27.01.2017 r. – Zgodnie z „Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” oraz zgodnie z § 125 Instrukcji Urządzania Lasu - Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko skutków realizacji PUL przez podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz lokalnej prasie informacji o:

- wyłożeniu do publicznego wglądu końcowej redakcji projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko;
- możliwościach zapoznania się z projektem PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania tego planu na Środowisko;
- sposobie i miejscu składania uwag oraz terminie – 21 dni;
- kto rozpatruje uwagi i wnioski.

Zgodnie z § 125 IUL ze względu na brak uwag do założeń planu i projektu planu po ich opublikowaniu w BIP RDLP Dyrektor RDLP w Szczecinie odstąpił od zwołania KPP.

C. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

D. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji Planu – do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych:

- Inspekcja Lasów Państwowych – w ramach kontroli instytucjonalnej może przeprowadzać kontrole działalności jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych na polecenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.
- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP – przeprowadza kontrole instytucjonalne w ramach obowiązujących zarządzeń, w tym kontrole okresowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody.
- Wydziały merytoryczne RDLP – wykonują kontrole funkcjonalne w zakresie swojego działania.
- Nadleśnictwo – realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.
- Nadleśniczy – cały okres gospodarczy, którego dotyczył *Plan* (lata 2017 – 2026) będzie poddany procedurze analizy gospodarki przeszłej z wykorzystaniem danych z „nowej” taksacji, wyników kontroli Inspekcji LP oraz Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Szczecinie i analiz ZOL.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w Planie (np. pozostawienie pasów ochronnych, biogrup),
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w Prognozie zalecane terminy zabiegów,

- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.

E. Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko - nie prowadzono

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

Reasumując:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa TRZCIEL został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby ochrony środowiska, społeczne i gospodarcze, a ich ocena, dokonana przez ustawowe instytucje, jest pozytywna. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Środowiska.

ZASTĘPCA DYREKTORA
URZĘDU GOSPODARSTWA LEŚNEJ
S. Słoch
Krzysztof Słoch